



QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF ROBERT G. MANGION
ONOR. IMĦALLEF GRAZIO MERCIECA**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 17 ta' Ġunju 2025

Numru 3

Rikors numru 668/2016/1 MH

Moawad Ali Moawad Abou Helal

v.

**Hamz Alaawar u b'digriet tal-14 t'Ottubru 2016
l-isem ġie korrett għal Alaawar Hamza**

Il-Qorti:

1. Rat li bis-saħħa tal-emendi li daħlu reċentement permezz tal-Att XXXII tas-sena 2021, il-Qorti ngħatat is-setgħa sabiex tgħaddi għas-sentenza u dan a tenur tal-Artikolu 152(5) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta) u wara li rat il-proċeduri bil-miktub, ma tqisx meħtieġ li jingħata smiġh u għalhekk ser tgħaddi

minnufih għas-sentenza.

2. L-attur u l-konvenut kienu nvoluti f'negozju flimkien b'rabta ma' supermarket bl-isem All in One fl-Imsida. L-attur jishaq li kienu bi sħab; il-konvenut jgħid li l-attur kien biss *manager*.

3. B'kuntratt tal-11 t'Awwissu 2014 l-attur ikkostitwixxa ruħu bħala debitur ċert, likwidu u dovut fil-konfront tal-konvenut fis-somma ta' €173,000.

4. L-attur jallega li fil-fatt ma kellu jagħti xejn lill-konvenut; u li l-iskrittura saret fuq talba tal-konvenut li qallu li kellu bżonnha sabiex jeħles minn problema li kellu mad-Dipartiment tal-VAT, u li wara kien se jħassarha.

5. Għalhekk talab lill-Qorti sabiex tiddikjara illi l-kunsens tiegħu fuq l-imsemmi att tar-rikorrenti fuq l-att inkiseb b'għemil doluż tal-konvenut u/jew ġie mogħti bi żball dwar fatt li jaqa' fuq is-sustanza nnifisha tal-oġġett tal-ftehim u għalhekk tannullah.

6. Il-konvenut ċaħad l-allegazzjoni tal-attur; sostna li qatt ma kellu problemi mad-Dipartiment tal-VAT u li l-ammont imsemmi fl-iskrittura kien jekwivali għal ammont miżapproprijat mill-attur.

7. B'sentenza tat-30 t'Ottubru 2024, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili wara li wieżnet iż-żewġ verżjonijiet ċaħdet it-talbiet tal-attur.

8. Dik il-Qorti qalet hekk dwar il-verżjoni tal-attur:

“Dwar l-isfond marbut mal-iffirmar tal-ftehim tal-11 t'Awwissu 2014, l-attur xehed li wara li ħadu f'idejhom il-ħanut mingħand terzi huma bdew joperaw circa f'Jannar 2013. Il-bejgħ fil-ħanut tela sew u huwa kien jaħdem ħafna sigħat. Il-konvenut kien jiġbor il-flus fl-għaxija, jew kull jumejn, u jiddepożita l-flus hu l-bank. L-attur ma kellux idea kemm kienu dawn l-ammonti ta' flus. Hu talab lill-konvenut biex jagħmlu kuntratt bejniethom li juri li huma sħab fin-negozju iżda

l-konvenut ma riedx peress li kellu proprjeta' marbuta mal-bank u hu ried li jidher li għandu negozju b'saħħtu waħdu sabiex iħollulu l-garanziji fuq il-proprjeta' tiegħu.

Wara xi sitt xhur mill-ftuħ tan-negozju, l-konvenut siefer għal madwar erba' xhur u ħalla prokura a favor l-attur. Permezz tagħha huwa kien jiddepożita l-flus tan-negozju. Xi tlett ġimgħat wara li siefer talbu biex jieħu €6,228 mill-flus kontanti tal-ħanut u jittfaġġhom fil-kont personali tiegħu. Il-bank ħallih jagħmel dan. Dan seħħ xi 3 jew erba' darbiet, cioe' circa darba f'xahar matul iż-żmien li dam imsiefer il-konvenut.

Sakemm il-konvenut kien imsiefer, l-attur wasal fi ftehim ma' terzi għal ftuħ ta' ħanut ieħor ġewwa l-Gzira. Dan in-negozju l-attur għamlu biss f'ismu. Malli wasal għat-tieni ħanut huwa staqsa lil Hamza jekk kienx hemm flus biżżejjed biex iħallsu l-kera u jaqilbu d-dawl tat-tieni ħanut fuq l-istess attur. Qal li l-konvenut kien wiegħbu li flus hemm (għax kien il-konvenut li jiċċekkja kolliox bl-internet banking). Huwa kien issuggerixxa lil Hamza li l-ħlas lis-suppliers jaqilbuh fuq bażi ta' 30-day credit biex jistgħu jimlew it-tieni ħanut għax qabel dejjem kienu jħallsu cash on delivery. Il-konvenut ħalla f'idejh u hekk sar. It-tieni ħanut infetaħ xi xahrejn wara li siefer Hamza circa Settembru 2013. F'dak iż-żmien ukoll fetħu t-tielet ħanut li kien ibiegħ il-ħaxix.

Xi xahar wara li fetħu t-tieni ħanut, l-attur beda jinnota l-problemi. Bdew jibbawnsjaw iċ-ċekkijiet. Huwa raha stramba għax kien qed jagħmel depożiti ta' flus il-bank. Staqsa dwar dan lill-konvenut li wiegħbu li ser jiċċekkja. Wara xi 3 ġimgħat il-konvenut qallu li ma kienx hemm biżżejjed flus il-bank. L-attur kien sorpriż għax il-ħwienet kieu sejr in tajjeb fil-bejgħ fejn ħanut minnhom kien ibiegħ bejn €12,000 u €14,000 fil-ġimgħa u l-ieħor madwar €3,600 fil-ġimgħa u għamel żmien anke €5,400.

Sadanittant l-attur kien għadu ma tħallasx.

Il-konvenut qallu li kien ser jitransferixxi l-flus bl-internet banking fuq il-kont taċ- ċekkijiet biex ikollu biex jaħdem. Ftit wara, l-konvenut ġie lura Malta u qallu li għandhom problema kbira minħabba li mhemmx flus. Kien qallu biex inaqqas il- ħaddiema u l-attur spiċċa għamel żmien jaħdem bħala kaxxier. It-tieni ħanut willewh lill-kumpanija The Convenience Store Ltd għas-somma ta' €20,000. Dan kien għal ħabta ta' April 2014. Hamza qallu biex jużaw dawk il-flus biex jaqtgħu id-dejn.

Wara li krew it-tieni ħanut, għamlu stock-take, u dak l-istock li kien fit-tieni ħanut tefgħuh fl-ewwel ħanut. Kellhom bi €17,500 stock li kien jibiegħ bi €22,000. Kompletaw jaħdmu normali u l-konvenut baqa' jgħidlu li hemm ħafna problemi bid-djun u li hemm telf pero' ma kienx jgħidlu kemm. L-attur jgħid li ġieli l- konvenut kien beda joħroġ ċekkijiet tal-ħanut għal affarijiet personali eż xogħol ta' kostruzzjoni li hu kellu personalment. Meta kien jistaqsi dwar dan lill- konvenut dan kien jgħidli qed jiddepożita l-flus fil-kont tal-ħanut.

Lejn l-aħħar ta' Ġunju 2014, kien kellmu Hamza u qallu li kellhom problema kbira ma' tal-VAT u li kienu qegħdin jiġru warajh biex jimla l-formola tal-VAT u jħallas il-VAT. Qallu wkoll li jekk ma jsolvihex hemm ċans ikollu jagħlaq il- ħanut jew ibiegħ kolloxx. L-attur dan ma ridux isir għax kellu jieħu l-flus mill- ħanut. Hu ma kienx jaf eżatt x'ried jgħid il-konvenut b'dan kollu u x'hin talbu jiċċaralu, qallu li biex isalvaw in-negozju u ma jagħlqux il-ħanut, kellhom jagħmlu kuntratt għand Nutar biex hu jkun jista' jagħtih lill-akkawntant u b'hekk id-Dipartiment tal-VAT jistennew qabel imexxu kontrihi. Hamza spjegalu li qatt ma kien se jitolbu dak l-ammont imniżżel fil-kuntratt u wegħdu li wara li jagħmlu l-kuntratt, u wara li jkun solva l-biċċa tal-VAT, hu kellu jwaqqagħlu dak il-kuntratt. Skont l-attur hu ma kellu jħallsu xejn fil-verita' lill-konvenut. Anzi huwa jieħu kellu mill-ħanut. Madankollu, biex jgħinu u n-negozju jiġi salvat għax inkella jibqa' b'xejn, bħal qisu kien sfurzat li jgħidlu iva, anke għaliex l-għixien tiegħu kien jiddependi għal kolloxx minn Hamza. Jekk il-ħanut jagħlaq kien ser jispiċċa kolloxx fix-xejn u dak ix-xogħol kollu li għamel anke biex xi darba jsir sieħeb fin-negozju kien ikun għalxejn.

Fil-11 t'Awwissu 2014 marru għand in-nutar Daniela Mercieca u sabu l-abbozz tal-kuntratt lest. In-Nutar talbitu l-karta tal-identita' u xi nformazzjoni oħra u bdiet taqra l-kuntratt. L-attur ikompli jixhed hekk3

—

“Jien għidtilha biex tmexxi għaliex jiena kont naf li Hamza għandu bżonn il-kuntratt. Hamza spjega lin-nutar għalfejn qiegħed isir dak il-kuntratt. Wara li ffirmajnih, Hamza reġa' rrepeta dak li kien qalli qabel quddiem in-Nutara u għalhekk jien serraħt rasi illi dik il-karta konna ffirmajniha biex ngħin lilu u biex il-ħanut ma jagħlaqx, xejn aktar.”

L-attur ikompli jixhed li Hamza qarraq bih għax dejjem għax dejjem

wegħdu li ladarba tissolva l-problema, il-kuntratt ta' quddiem in-nutar kien se jwaqqgħu u ħallih bit-tama li dak li hu tiegħu mbagħad jieħdu. Qatt ma ppretenda li l-konvenut kien se juża l-kuntratt kontrih. Li kieku kien jaf dak li kien se jagħmel Hamza wara l-iffirmar tal-kuntratt, qatt ma kien jiffirmalu. Huwa nsista li min- negozju kellu jieħu l-flus mhux jagħti.

Fl-aħħar t'Awwissu 2014 il-konvenut infurmah li xorta waħda kien se jbiegħ il- ħanut u dan minkejja l-kuntratt.

Imbagħad fis-sena 2015 il-konvenut kien qallu waqt telefonata li qed jippretendi xi ħlasijiet mingħandu. Huwa ħa qatgħa għax Hamza dejjem kien jgħidli li dan il-kuntratt kien ser iwaqqgħu.

Meta l-persuna li kienet teħodlu ħsieb l-accounts iċċekja l-karti tal-accounts li kienu għand il-konvenut innota ħafna żbalji.

L-attur isostni li l-konvenut approfitta mis-sitwazzjoni tiegħu - fejn huwa kien qiegħed jistenna l-mument li jsiru partners biex jieħu flusu – u ttradih.”

9. Wara din l-espożizzjoni tal-verżjoni tal-attur, l-Ewwel Qorti rriproduċiet il-verżjoni tal-konvenut:

“Il-konvenut kien sar jaf lill-attur (magħruf ukoll bħala Mido) tramite terza persuna. Huwa għen lill-attur biex isolvi xi diffikultajiet finanzjarji li kellu. Wara xi żmien kien offra lill-attur li jieħu ħsieb jimmaniġja l-ħanut All In One tal- Imsida filwaqt li mart l-attur tkun impjegata hemm ukoll bil-paga. L-attur ma aċċettax li jieħu paga fissa mill-ħanut sakemm iqum fuq saqajh. Dan bħala ringrazzjament tal-għajnuna kollha li kien tah il-konvenut meta kellu l-problemi. Għall-konvenut, l-attur kien biss impjegat bħala manager li jieħu ħsieb l- immaniġjar tal-ħanut filwaqt li l-istess konvenut kien ser joħroġ il-flus huwa.

Wara ftit żmien li nfetaħ il-ħanut, inqalgħu problemi personali bejn l-attur u martu u dan spiċċa keċċiha u minflok talab lill-konvenut biex iġibu lil ħu l-attur stess mill-Eġittu ħalli jgħinhom fil-ħanut u jipprepara l-irċevuti għal dak li għandu x'jaqsam ma' accounts sabiex imbagħad jagħtihom lill-akkawntant tal-konvenut Simon Grixti. Applikaw għall-permess ta' xogħol mill-ETC u ħu l-attur ġie Malta u wrieh kif jaħdem. Ingiebet ukoll it-tfajla ta' ħuħ Malta.

Il-konvenut stqarr ukoll li għalkemm l-attur ma kienx jieħu paga fi flus kontanti, huwa kien jeħodha f'forom oħra u ċioe' ikel, nappies għat-tfal u bżonnijiet oħra u kien anke jieħu cash mill-bejgħ ta' kuljum biex iħallas il-kera ta' fejn kien joqgħod, dawl u ilma, diesel, mobile u manteniment

lil martu.

Fil-bidu li bdew bil-ħanut All in One dejjem ħadmu fuq bażi ta' ħlas cash mas- suppliers. Xtraw sistema biex ikollhom kontroll tal-merkanzija kollha, l-affarijiet ritornati u l-karti li kellhom jagħtu lill-akkawntant. L-attur kien anke ġie mħarreġ fuq din is-sistema u fl-aħħar ta' kull ġimgħa kellu jagħtihom kollox.

Bejn it-8 ta' Lulju u t-30 ta' Novembru 2013 l-konvenut siefer. Ħalla lill-attur inkarigat mill-ħanut u ħuh jieħu ħsieb l-accounts filwaqt li mpjegat Jed-Isaac Cassar idañħal l-istock fis-sistema taħt is-superviżjoni tal-attur. L-attur kellu jdañħal id-dħul ta' kuljum fis-sistema u jiċċekkja li kollox kien jaqbel mal- ordnijiet. L-attur kellu jlesti dan kollu biex wara jgħaddi kollox lill-akkawntant Simon Grixti.

Wara tlett ijiem imsiefer l-attur ċempel lill-konvenut u qallu li kien ser jiftaħ ħanut ieħor fil-Gżira u li jista' jiffo bi bil-merkanzija li kellu fil-maħżen għax kien mimli u ma' dawn kellu jagħmel xi ordnijiet oħra bi krediti għal xi affarijiet li kien jonqos. L-attur għamilha ċara li huma qatt ma ħadmu bi kreditu u ma kienx ser jaċċetta li jaħdmu bi kreditu. Kellhom stock biżżejjed u kollu mħallas u l- ħanut kien sejjer tajjeb. Il-konvenut ħalla kollox f'idejn l-attur għax ħaseb li kollox kien taħt kontroll u hu kompli bl-affarijiet tiegħu barra minn Malta. Sadanittant lanqas għaddielu minn moħħu li l-attur qaleb il-merkanzija kollha fi kreditu fiż-żewġ ħwienet u l-impjegati ma kinux qed jithallsu l-paga. Il-konvenut kellu jirritorna Malta.

Mar-ritorn tiegħu Malta l-konvenut ġie nfurmat mill-Bank li kien hemm ħamsa u għoxrin ċekk maħruġin f'isem il-kumpanija u ffirmati mill-attur li ma gewx onorati. Il-konvenut kellu jiddepożita €70,000 b'kollox biex dawn jiġu onorati flimkien ma' penali ta' €1,700. Il-Bank qalu lill-konvenut biex iwaqqaf lill-attur milli jiffirma ċ-ċekkijiet u ma ħarġulux aktar kotba tal-bank. Minkejja li l-firma tal-attur ma kinitx aktar valida kien fadal ċekkijiet datati b'lura għand il-fornituri u allura l-attur kellu jmur kuljum il-bank biex jikkonferma ċ-ċekkijiet.

Meta sab dawn il-problemi kollha, l-konvenut talab l-għajnuna ta' ċerta Charmaine Cassar biex tgħinu jiġbor id-djun kollha għax l-attur ma kellux idea kemm ħareġ ċekkijiet u kien anke naqqas id-depożiti ta' kuljum fil-bank tant li bdew isibu ħafna diskrepanzi u karti nieqsa. L-akkawntant Simon Grixti wkoll għen biex isibu d-diskrepanzi.

Il-konvenut sab ruħu kostrett iċedi l-ħanut tal-Gżira għas-somma ta' €20,000 u l- istock ħaduh fil-ħanut tal-lmsida. Meta għamlu l-istock take tal-lmsida sabu li kellhom biss merkanzija ta' €17,600. Meta ġriet il-kelma li neħfiew il-ħanut tal- Gżira, l-fornituri bdew ġejjin biex jithallsu tal-merkanzija tagħhom. Kien hawn li l-konvenut sar jaf li l-merkanzija tal-Gżira kienet fuq kreditu u anke merkanzija kienet inbiegħet u qatt ma tħallset. Għalhekk il-konvenut kellu jagħmel arrangamenti sabiex tithallas il-merkanzija tal-Gżira wkoll.

B'dak li daħħal meta ċeda l-ħanut tal-Gżira l-konvenut ħallas ftit mill-pagi peress li ma kellux biżżejjed biex iħallas kollox u allura ftiehem mal-impjegati biex jagħtuhom il-pagi kurrenti u ftit milli kellhom b'lura kull xahar. L-istess ftehim sar mal-fornituri. Il-konvenut ma sab ebda koperazzjoni mill-attur f'dan kollu.

Il-parir tal-akkawntant Simon Grixti kien li l-ħanut All in One jinbiegħ jew jinkera bl-istock b'kollox u jagħmlu stock take, u bil-bejgħ iħallsu d-dejn kollu. Il-konvenut talab lil Charmaine Cassar biex tgħinu jagħmel kuntatt mal-fornituri kollha sabiex fi żmien 30 jum jibagħtulhom l-istatements. Tal-Convenience Shop kienu ħadu l-ħanut All In One fi Frar 2015. Il-konvenut ħaseb li b'hekk kien solva l-problemi tagħhom kollha u li tal-Convenience Shop kellu jħallsu biss tal-merkanzija.

Sar stock take minn nies tal-Convenience Shop u minn tagħha tagħhom (l-attur u huñ u l-konvenut) u l-ammont tela' għal €18,600. Il-konvenut kellu jieħu self ta' €40,000 mingħand id-direttur tal-Convenience Shop u wara kellu jieħu self ieħor ta' €18,000 bir-rata ta' 8% sabiex jagħmel tajjeb għad-dejn li baqa' jinqala ta' suppliers peress li Mido qatt ma tah il-karti u dan meta suppost dejjem ħadmu cash u ħallsu s-suppliers mill-ewwel.

Biex jipprova jieħu l-informazzjoni li kellu bżonn mingħand l-attur ħalli forsi jaqbad art ta' kemm dejn kien għamel u fejn marru l-flus, l-konvenut addirittura ta lill-attur post fejn joqgħod ġewwa Tas-Sliema u anke daħħallu terzi persuni u żamm il-ħlas tal-kera għalih. Il-konvenut reġa tah somma ta' €5,900 biex jirranġa l-post u jkun jista' jgħix fih. Il-konvenut jgħid li ma setax jagħmel mod ieħor għax kellu bżonn l-attur peress li ma kellux l-informazzjoni li kellu bżonn.

Wara li neħħa l-ħanut All In One, l-konvenut għamel laqgħa mal-attur u dan ta' l-aħħar qallu li kien lest li jħallsu tat-telf kollu li kien sofra l-konvenut u tal-flejjes li ħa mill-ħanut. L-attur kien qallu li ried jiftaħ ħanut u jħallsu minnu u sabiex il-konvenut iserraħ rasu qallu biex ikun sħab miegħu. Kien ħadu jara ħanut f'Rue d'Argens u ieħor il-Gżira. X'hin il-konvenut staqsih kif kien ser jiftaħ dawn il-ħwienet, l-attur talbu jtiħ €50,000 ħalli jkollu biex jibda. Il-konvenut m'aċċettax.

Sadanittant il-konvenut sar jaf li d-diskrepanzi li kien hemm u li kien ħadlu Mido mill-ħanut kienu jammontaw għal €230,000. Huwa komplax jixhed hekk4 –

“Jien kellimt lil Moawad u staqsejtu: “Min ser iħallasni tad-dejn li int obligat lejja, għax inti tgħid bil-kliem biss. Jiena għidtli li ser nirrapurtah lill-pulizija u huwa talabni bil-ħniena biex ma nirrapurtahx. Huwa qalli li s-somma li kien ħa kienet ta' mija u sebgħin elf Ewro (€170,000) u li kellu jtini wkoll tlett elef Ewro (€3,000) oħra mis-self li kont tajtu. Morna għand in-nutar Daniela Mercieca fejn hija spjegatlu jekk huwhiex qed jifhem għaliex kien qiegħed jiffirma, għax din ser tkun

sentenza fuq rasu li qed jiffirma. Huwa rrispos=nda “Iva naf sewwa għalxiex qed niffirma.”

Jien aċċettajt li nnizzlu s-somma ta' mija u tlieta u sebggħin elf Ewro (€173,000) għaliex f'moħħi għidt aħjar nimxi fuq dak li qed jammetti milli nagħmel snin twal il-Qorti niġġieled għal dak li nsteraqli.”

L-attur qallu li kellu bżonn isib xi xogħol u jħallsu lura. Ftit wara l-konvenut sar jaf li l-attur kien sar sid ta' ħanut (wieħed minn dawk li kienu marru jaraw flimkien). Meta staqsih minn fejn kien għab il-flus, l-attur ta verżjoniet differenti b'waħda minnhom tkun li kien bi sħab ma' ċertu Fabrizio tal-McSims.

L-attur talab lill-konvenut sabiex jagħtih żmien sena sakemm iqum fuq saqajh u jibda jħallsu lura bla nteressi. Minn sena saru tnejn u minn ħanut wieħed l-attur fetaħ tlieta. Meta kkonfrontah b'dan l-attur wieġeb li l-ħwienet ma kinux tiegħu imma kien qiegħed biss jgħin lis-sidien. Meta l-konvenut reġa' kkonfrontah, l-attur qal li kien qiegħed bi sħab ma' Fabrizio tal-McSims.

Meta l-konvenut mar ikellem lil dan Fabrizio u qallu bid-dejn li l-attur kellu miegħu, Fabrizio wieġeb li huwa kien biss impjegat u ma riedx jidħol fil-biċċa. Meta sar jaf li l-konvenut mar ikellem lil Fabrizio, l-attur ċempillu u qallu li jekk irid jithallas għandu jjeqaf milli jħammiġlu ismu ma' sħabu u jaqlagħlu l-problemi magħhom.

Wara ftit aktar xhur ta' stennija, l-attur ċempel lill-konvenut u talbu biex jiltaqgħu għewwa lukanda ewlenija f'San Ġiljan. Il-konvenut ħa miegħu lil ħuh bħala xhud. L-attur talbu biex jannulla l-kuntratt mertu tal-kawża stante li kien qiegħed isibha diffiċli mal-banek sabiex ikabbar in-negozju u kien preparat li minflok huwa jagħmel ħlasijiet kull xahar fuq ftehim ta' ħbieb. Il-konvenut m'aċċettax.

Wara ġimgħa l-attur ċempillu u qallu li l-persuna li teħodlu ħsieb l-accounts kien qed jaħdimli l-pagament ta' kull xahar imma ried jara l-accounts tiegħu u l-konvenut aċċetta.

L-attur u l-konvenut reġgħu bdew jikkellmu u Mido qallu li kien qed jagħmillu ħafna ħsara bil-kuntratt li ffirmat u li kellu bżonn jirrangħah. Hamza wieġeb li kien jaf għal xhiex dieħel meta ffirmat. Infatti l-konvenut imbagħad bgħatlu ittra ufiċċjali fejn anke nterpellat biex iħallas 8% interessi fuq is-somma dovuta.

Hamz Alaawer insista li meta wieħed jagħsar kollox, l-attur mhux biss ħadlu l-paga f'diversi forom talli ġarru u huwa spiċċa jrid joħroġ flejjes kbar biex ikopri d-djun li għamillu Mido. Dan meta qabel il-ħanut kien jiġġenera flus biżżejjed biex dan id-dejn qatt ma kellu jsir. L-attur kien idaħħal il-flus, ma jiddepożitahomx kollha, ma ħallasx lil ħaddiema u lis-suppliers, l-istock baqa' jonqos u l-istock il-ġdid spiċċa kollu bi kreditu.”

10. Wara din il-ġabra tal-verżjonijiet rispettivi tal-partijiet, l-Ewwel Qorti għamlet l-evaluwazzjoni tagħhom. L-ewwel parti tagħha hija din:

1. In-Nutar Daniela Mercieca li ppublikat il-kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu tal-11 t'Awwissu 2014 xehdet hekk –

“Jien qrajt u spjegajt fid-dettal, (kif dejjem nagħmel), il-kontenut u l-effetti kollha tal-kuntratt b'mod sempliċi. Illi l-ebda mill-partijiet fl-ebda ħin ma kellu oġġezzjonijiet dwar il-kontenut tal-kuntratt.”

2. In kontro-eżami hija kkonfermat *“Jiena s-soltu naqra l-kuntratt... meta jkun kuntratt speċjalment bħal dan, two-pager, naqra kull kelma imma naf li ċertu kliem ikun naqra tqil u nispiegah...”*. Komplet tgħid li –

“to be honest at the time of the contract I can say that it was a very smooth... I would have never thought that this would come out because dakinhar tal-kuntratt kienu t-tnejn, I mean, serene u qishom it-tnejn riedu jfirmaw il-kuntratt ukoll.”

3. Dak li xehdet in-nutar jixhet dawl fuq il-konsapevolezza tal-partijiet għal dak li kienu qed jfirmaw għalih. Inoltre, x-xhieda tan-nutar tikkontradixxi wkoll dak li qal l-attur, kif citat aktar 'il fuq, fejn huwa xehed li *“Hamza spjega lin-Nutar għalfejn kien qiegħed isir dan il-kuntratt”⁸* (u ċioe' l- verżjoni tal-attur li l-kuntratt sar minħabba l-problemi li l-konvenut kellu mad-Dipartiment tal-VAT) u wkoll meta xehed li wara l-iffirmar tal- kuntratt, Hamza reġa' rrepeta *“dak li kien qalli qabel quddiem in-Nutara”⁹*. Imkien mix-xhieda tan-nutara ma kkonfermat li quddiemha sar xi diskors li kien jindika ntenzjoni diversa tal-partijiet minn dak li kien hemm imniżżel u li ffirmaw għalih fil-kuntratt. Il-Qorti ma tarax raġuni valida il- għala għandha tiddubita minn dak li qalet in-nutara speċjalment tenut kont tal-fatt li l-partijiet entrambi kienu klijenti tagħha u għalhekk hija meqjusa bħala xhud imparzjali fil-viċenda; ^[1]_[SEP]

4. Magħmula s-suespost osservazzjonijiet, dan allura jpoġġi piż akbar fuq l- attur li jipprova dak allegat minnu bi provi oħra sal-grad rikjest mill-liġi; ^[1]_[SEP]

5. Kif ingħad, ir-raġuni li skont l-attur wasslet biex jiġi ffirmat il-kuntratt impunjat kienu l-problemi li l-konvenut kellu mad-Dipartiment tal-VAT. Ċertament mhuwhiex tort tal-attur jekk ix-xhieda minnu mressqa minn dan id-Dipartiment kienu prekluzi milli jixhdu minħabba d-dettami tal-liġi u għax ma ngħatawx l-awtorizzazzjoni li jagħmlu dan mill-Prim Ministru. Madankollu dan ma jeżonerax lill-attur milli jressaq b'mezzi oħra provi li jikkorroboraw dak li qal.

6. Charles Aquilina, li kien iżomm l-accounts tal-attur fix-xhieda tiegħu qal hekk -

“Dr. Carlos Bugeja : Hamz Alaawar qal li l-mija u sebghin elf hareg biha l-attur Moawad. Inti xi tghid fuq dik biex ma nkunx dirett?”

Xhud : Jien ma nafx liema persuna harget biha. Jien kelli laqgħa ma’ Simon Grixti fl-ufficcju tiegħu fejn hu tani l-workings tal-VAT return u fejn irrizultat din is somma.

Dr. Carlos Bugeja : Jigifieri l-workings li tak Simon Grixti, liema somma kienu juru?

Xhud : Il-mija u sebghin elf.”

7. *Prima facie* din tista’ tagħti ndikazzjoni favur it-teżi tal-attur, pero’ l- assjem ta’ provi oħra mressqa li jagħtu stampa dettaljata tal-workings u l- kuntest tagħhom, iwasslu għal konklużjoni diversa kif ser jingħad;

8. Dok SG1 a fol 103 juri l-kalkoli ta’ Simon Grixti, l-akkawntant tal-attur, bażati fuq it-tqabbil bejn ix-xiri u l-bejgħ fis-supermarket All In One għall-perjodu mill-1 ta’ Jannar 2013 sal-31 ta’ Diċembru 2014. Il-konklużjoni kienet li kien hemm “€173,000 stolen”. Waqt li kien qiegħed jixhed dwarha, l-istess Grixti qal hekk –

“Xhud : Il-lista jiena ppreparajtha. Pero` minn din il-lista johrog li hawn bejgh li, ovvjament, sparixxa li ammonta għal two hundred and six thousand two one six.

Qorti : Il-bejgh li ovvjament sparixxa..

Xhud : Ahna, ovvjament, l-inputting tad-dokumenti kien jagħmilhom haddiehor. Jigifieri jew l-assistenti tiegħi jew kien hemm persuna oħra li tagħmel l-inputting. Fit-2013 l-inputting sar fl-ufficcji tagħna u bejn ix-xiri u l-bejgħ kien hemm marka ta’ xi twenty percent, nineteen point eight. Issa, fit-2014 fis-sena partikolari fejn kien hemm il-problemi fejn kien hemm is-Sur Hamz Alaawar u kien imsiefer u jiehu hsieb kollox Moawad, kellna problema illi biex wasalna għall-istess marka ta’ qabel.. jigifieri kellna sales neqsin ta’ two hundred and six thousand.

Dr Carlos Bugeja : It-two hundred and six thousand x’inhuma?

Xhud : Kien hawn xiri ta’ one seven three u zidlu l-marka fuqu ta’ nineteen point two u jigi 206 u two one six. Jekk tiehu l-average..

Dr Carlos Bugeja : Liema row qed taqra? Hu pacenzja ghax din is somma mhux qed naraha jiena.

Xhud : Inti qed taraha s-somma ta’ 173 thousand?

Dr Carlos Bugeja : Sewwa. Li qeghdha miktuba stolen.

Xhud : Dawk huma xiri. Jigifieri dak ix-xiri meta jkun mibjugh u jkun hemm kwazi twenty percent mark up, jammonta għal 206 bhala bejgh, bhala sales value.”

9. Mela dan juri li mill-kalkoli tal-professjonisti rriżulta mhux biss li l-bejgħ li sparixxa kien ta' €173,000 iżda ferm akbar;

10. Fuq l-istess binarju xehed Patrick Hall, accounting officer tal-grupp The Convenience Shop li qal li meta l-kumpanija kienet qed tinnegozja li tiegħu l-ħanut All In One, talbet evidenza tal-bejgħ li kien sar fis-sentejn ta' qabel. B'rabta mal-kalkoli li għamlu huwa xehed hekk –

“Minn dan l-eżerċizzju rriżulta li kien xiri aktar minn bejgħ li jammonta għal aktar minn mitejn u disgħin elf (€290,000). Dan jindika li jew kien hemm bejgħ li ma ġiex reġistrat fuq il-cash register jew abbuż ta' stock.”

11. In kontro-eżami huwa kompla jelabora dwar dan¹⁴ –

“Dr Borg: Jien qed nistaqsik: jista' jkun ukoll telf ġenerali, telf mingħajr abbuż? Mhux kull negozju jagħmel qligħ...”

Mr Hall: Ifisser li inti qed tixtri xi ħaġa b'lira u tbiegħha bin-90 cents. Ma naħsibx li ħadd se jagħmel hekk...għax dan qed nitkellmu Gross Profit Margin aħna

Dr Borg: Ma tistax teskludi dan it-telf ġenerali li qed ngħidlek jiena, allura; qed nifhmek tajjeb?

Mr Hall: Le ma jistax ikun għax inkellha qed tbiegħ b'inqas milli qed tixtri. U min se jagħmilha?”

11. L-attur appella mis-sentenza, bl-uniku aggravju li l-Ewwel Qorti żbaljat meta ma kkunsidratx il-fatti u/jew provi li ġejjin:

12. **L-ewwel:** L-appellant jibda billi jgħid li, fin-nuqqas ta' possibbiltà li jikseb konferma tal-allegazzjoni tiegħu mid-Dipartiment tal-VAT, minħabba l-kunfidenzjalità, huwa ressaq prova sekondarja bix-xhieda tal-akkawntant tiegħu, Charles Aquilina. Dan xehed li l-akkawntant tal-appellat, Simon Grixti, kien taħ il-workings tal-VAT *return* imnejn tirriżulta

s-somma ta' €170,000. Somma ferm qrib il-€173,000 imniżża fil-kuntratt. L-appellant irrimarka li l-Ewwel Qorti qalet li *prima facie* din tista' tagħti indikazzjoni favur it-teżi tal-attur, però kkonkludiet mod ieħor fid-dawl tal-assjem tal-provi l-oħra.

13. Din il-Qorti ma tarax kif dan l-eżerċizzju tal-Ewwel Qorti jammonta għal nuqqas ta' kunsiderazzjoni ta' provi kif allegat fl-aggravju. Il-Prim'Awla ma njonatx din il-prova imma xeħtitha fil-miżien tal-materjal probatorju, u ddeċidiet li ma tagħtihiex piż. Il-prova *de quo* hija sempliciment waħda ċirkostanzjali, u mhux konklussiva minnha nnifisha. Sewwa għamlet l-Ewwel Qorti meta ma qisithiex waħedha imma kkunsidratha fid-dawl tal-provi l-oħrajn.

14. **It-tieni:** L-appellant jilmenta li l-akkawntant għamel il-kalkolu ta' kemm ħa flus l-attur wara li sar il-kuntratt; u allura jistaqsi kif seta' jkun li dan il-kalkolu kien inkluz fil-kuntratt.

15. **It-tielet:** L-appellant jirreferi għax-xhieda tiegħu stess ta' diskors li jallega li qallu l-appellat fis-sens li kopja tal-kuntratt kienet sejra tingħata lil Simon Grixti, l-akkawntant tal-appellat, biex jibgħatu lil tal-VAT. Jilmenta li l-Ewwel Qorti ma tatx każ ta' dan id-diskors.

16. Tassew li l-Ewwel Qorti ma semmietx espressament dan id-diskors

fil-kunsiderazzjonijiet tagħha. Iżda ma jistax jingħad li nJORATU. BISS BISS irrifiriet għax-xhieda tan-Nutar li ppubblikat il-kuntratt u li ma semmietx li ntqal diskors bħal dan. Fi kwalunkwe każ, l-appellant qiegħed jirreferi għax-xhieda tiegħu stess; il-provi li straħet fuqhom l-Ewwel Qorti kienet waħda oġġettiva kif sejjer jiġi spjegat iktar 'l isfel.

17. **Ir-raba’:** L-appellat jgħid li l-appellant ammetta li kien għamel dikjarazzjoni falza mal-bank meta stqarlu li kien iħallas lil mart l-attur meta fil-fatt ma kienx. Għalhekk meta l-Qorti wieżnet il-verżjonijiet konfliġġenti, fil-miżien fuq in-naħa tal-appellat kien hemm verżjoni ta’ persuna li mhix kredibbli, u għalhekk messha emmnet il-verżjoni tal-attur.

18. Għalkemm l-appellant ma jsemmihiex, din il-Qorti tagħraf li l-appellant qiegħed jistrieħ fuq l-aforizma *falsus in uno, falsus in omnibus*. Tapplika jekk xhud ikun ħalef il-falz f’okkażjoni preċedenti. Dan il-prinċipju mhuwiex assolut; il-Qorti xorta waħda trid tiżen it-testimonjanza kollha. Xhud jista’ jkollu motiv jigdeb fuq parti tal-viċenda, iżda mhux fuq partijiet oħrajn. Fil-każ preżenti, dan il-prinċipju jiddgħajjef iżjed, għaliex il-konvenut qatt ma ħalef il-falz; il-gidba tiegħu ma seħħitx waqt li kien qiegħed jixhed; seħħet barra mill-Qorti u ma ngħatatx taħt ġurament.

19. Tasew li l-Ewwel Qorti ma qisitx li l-akkawntant tal-konvenut issa appellat għamel il-kalkolu in kwistjoni wara li ġie ppubblikat il-kuntratt.

B'dan kollu, hija straħet ukoll fuq il-prova oġġettiva tal-eżerċizzju matematiku magħmul minn Patrick Hall, *accounting officer* tal-grupp The Convenience Shop li fuq evidenza li ngħata tal-bejgħ tal-aħħar sentejn mill-ħanut irriżulta li kien hemm €290,000 iktar xiri milli bejgħ li "jindika li jew kien hemm bejgħ li ma ġiex reġistrat fuq il-cash register jew abbuż ta' stock".

20. L-Ewwel Qorti, wara li kkunsidrat din ix-xhieda xjentifika minn xhud professjonista fl-accountancy u totalment indipendenti mill-partijiet, sabet li kienet ikkorroborata sewwa minn provi l-oħra. Il-Qorti kkonkludiet il-parti razzjonali tas-sentenza billi qalet hekk:

“12. Jiġi sottolineat li l-persuna li kienet timmaniġġja l-ħanut meta kien qed isehh dan kollu kien l-attur;

13. Ix-xhieda tal-impjegati tas-supermarket All In One tkompli tixhet aktar dawl fuq dak li kien qed isehh f'dan il-perjodu nkluż iż-żmien li matulu l-konvenut kien jinsab imsiefer u l-attur kellu l-prokura tal-istess konvenut biex iħallas lill-ħaddiema, il-kontijiet tad-dawl u l-ilma, jimmaniġġja l-istock, iħallas it-taxxa u l-bolol u l-VAT fost oħrajn. Il-ħaddiema lmentaw fost oħrajn li fil-perjodu li kien imsiefer il-konvenut, l-attur ma kienx qiegħed iħallashom il-pagi, kien qed jieħu stock u jgħabbih fil-vann mingħajr ma jzomm record tiegħu, ma baqax iħalli l-istaff idahhlu invoices fis-sistema għax qalilhom li se jibda jagħmilhom hu, fejn qabel l-istock kien jinxtara cash dan beda jinxtara bi kreditu mill-attur. Għalkemm l-attur argumenta li dan kien kollu gideb, huwa naqas milli jgħib provi sal-grad rikjest mill-liġi sabiex ixejjen l-akkużi li saru fir-rigward tal-immaniġġjar tal-ħanut mill-istess ħaddiema;

14. Dwar ix-xhieda ta' xi ħaddiema li kienu jaraw lill-attur joħroġ flus kontanti mill-cash mingħajr ma jniżżel kemm ha. Huwa probabbli li almenu parti minnu ġie depożitat fil-Bank stante li kif jirriżulta mill-kontijiet tal-Bank esebiti, saru depożiti fil-kontijiet, imma l-attur naqas li jiġġustifika jew jiribatti b'mod konkret id-diskrepanzi fl-istock u fid-dħul li rriżultaw meta ġew analizzati l-kontijiet;

15. Ma dawn jissemmew ukoll l-għadd ta' ċekkijiet iffirmati mill-attur li

ma setgħux jiġu msarrfa u li lkoll kienu jgħorru l-firma tal-attur;

16. Meta tqis dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha fil-kuntest tax-xhieda mogħtija mill-konvenut, il-Qorti tasal għal konklużjoni li l-verżjoni tiegħu li fil-kors tal-immaniġjar tas-supermarket All In One mill-attur, dan kien wettaq misappropriazzjoni u flejjes nieqsa fl-ammont ta' €173,000 hija kredibbli. Dan iwassal għal konklussjoni lix-xhieda u l-pretensjonijiet ta' l-attur m'għandhomx totalment mis-sewwa."

21. Għalhekk l-aggravju tal-appellant li l-Ewwel Qorti nrorat xi provi determinanti jirriżulta totalment infondat. Bil-maqlub, jirriżulta li l-Ewwel Qorti qieset sewwa l-materjal probatorju kollu, u ffaċċjata minn żewġ verżjonijiet konfliġġenti, iddeċidiet favur dik tal-konvenut abbażi ta' provi ċirkostanzjali kkorroborati minn xhieda oġġettiva u saħansitra xjentifika.

22. Għal dawn il-motivi, il-Qorti tiċħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. Spejjeż tal-Prim'Istanza kif deċiżi mill-Ewwel Qorti; spejjeż ta' dan l-appell a karigu tal-appellant.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Robert G. Mangion
Imħallef

Grazio Mercieca
Imħallef

Deputat Reġistratur
jb